

Jaarrekening 2019

Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal
mevrouw N. Ris
Breedstraat 60
2311 CS LEIDEN

Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal

mevrouw N. Ris
Breestraat 60
2311 CS LEIDEN
Jaarrekening 2019

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Accountantsrapport

1.1 Algemeen	3
1.2 Resultaatvergelijking	4
1.3 Begrotingsoverzicht	5

2. Bestuursverslag

2.1 Bestuursverslag	9
---------------------	---

3. Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2019	22
3.2 Staat van baten en lasten over 2019	24
3.3 Toelichting op de jaarrekening	25
3.4 Toelichting op de balans	30
3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten	36

4. Overige gegevens

4.1 WNT - Wet Normering Topinkomens	40
4.2 Controleverklaring	42

5. Bijlagen

5.1 Resultaat 2019 verdeeld naar IGLO-model	47
---	----

1. ACCOUNTANTSRAPPORT

1.1 Algemeen

Oprichting

Blijkens de akte d.d. 14 september 2018 werd de stichting Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal per genoemde datum opgericht.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 28068351.

Doelstelling

De doelstelling van Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal wordt in artikel 3 van de statuten als volgt omschreven:

1. De Stichting heeft ten doel;
het beheren van de Leidse schouwburg en de Stadsgehoorzaal Leiden, het presenteren, organiseren en faciliteren van activiteiten op het gebied van cultuur en creatie alsmede kennis en informatie en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.
2. De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door het organiseren van evenementen onder meer in de in lid 1 genoemde locaties of in andere locaties.
3. De Stichting heeft niet ten doel het maken van winst.
4. De Stichting zal de Governance Code Cultuur toepassen.

Bestuur

De directie wordt gevoerd door:

- mevrouw N.E.G. Ris

1.2 Resultaatvergelijking

Ter analyse van het resultaat van de stichting verstrekken wij u de onderstaande opstelling, welke is gebaseerd op de staat van baten en lasten.

	2019		2018	
	€	%	€	%
Baten	4.154.277	100,0%	3.562.543	100,0%
Activiteitenlasten	2.377.117	57,2%	1.940.513	54,5%
Saldo	1.777.160	42,8%	1.622.030	45,5%
Overige opbrengsten	2.403.490	57,9%	2.307.955	64,8%
Bruto exploitatieresultaat	4.180.650	100,7%	3.929.985	110,3%
Lonen en salarissen	1.194.470	28,8%	1.216.886	34,2%
Sociale lasten	227.911	5,5%	203.101	5,7%
Pensioenlasten	196.818	4,7%	175.744	4,9%
Afschrijvingen materiële vaste activa	92.783	2,2%	80.614	2,3%
Overige personeelskosten	942.262	22,7%	715.053	20,1%
Huisvestingskosten	1.104.471	26,6%	1.206.892	33,9%
Verkoopkosten	180.834	4,4%	129.978	3,7%
Kantoorkosten	160.149	3,9%	151.196	4,2%
Algemene kosten	167.112	4,0%	130.893	3,7%
Beheerslasten	4.266.810	102,8%	4.010.357	112,7%
Exploitatieresultaat	-86.160	-2,1%	-80.372	-2,4%
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	0,0%	45	0,0%
Rentelasten en soortgelijke kosten	-20.773	-0,5%	-16.678	-0,5%
Som der financiële baten en lasten	-20.773	-0,5%	-16.633	-0,5%
Resultaat	-106.933	-2,6%	-97.005	-2,9%

1.2 Resultaatvergelijking

Het resultaat 2019 is ten opzichte van 2018 gedaald met € 9.928. De ontwikkeling van het resultaat 2019 ten opzichte van 2018 kan als volgt worden weergegeven:

	€	€
Het resultaat is gunstig beïnvloed door:		
<i>Stijging van:</i>		
Baten	591.734	
Overige opbrengsten	95.535	
<i>Daling van:</i>		
Lonen en salarissen	22.416	
Huisvestingskosten	102.421	
		812.106
Het resultaat is ongunstig beïnvloed door:		
<i>Daling van:</i>		
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	45	
<i>Stijging van:</i>		
Activiteitenlasten	436.604	
Sociale lasten	24.810	
Pensioenlasten	21.074	
Afschrijvingen materiële vaste activa	12.169	
Overige personeelskosten	227.209	
Verkoopkosten	50.856	
Kantoorkosten	8.953	
Algemene kosten	36.219	
Rentelasten en soortgelijke kosten	4.095	
		822.034
Daling resultaat		9.928

1.3 Begrotingsoverzicht

Ter analyse van het resultaat van de stichting verstrekken wij u de onderstaande opstelling, welke is gebaseerd op de staat van baten en lasten.

	2019	Begroting 2019	2018
	€	€	€
Baten	4.154.277	3.484.900	3.562.543
Activiteitenlasten	2.377.117	1.950.560	1.940.513
Saldo	1.777.160	1.534.340	1.622.030
Overige opbrengsten	2.403.490	2.302.000	2.307.955
Bruto exploitatieresultaat	4.180.650	3.836.340	3.929.985
Lonen en salarissen	1.194.470	1.401.270	1.216.886
Sociale lasten	227.911	225.000	203.101
Pensioenlasten	196.818	180.000	175.744
Afschrijvingen materiële vaste activa	92.783	125.000	80.614
Overige personeelskosten	942.262	472.570	715.053
Huisvestingskosten	1.104.471	961.500	1.206.892
Verkoopkosten	180.834	190.500	129.978
Kantoorkosten	160.149	116.500	151.196
Algemene kosten	167.112	100.700	130.893
Beheerslasten	4.266.810	3.773.040	4.010.357
Exploitatieresultaat	-86.160	63.300	-80.372
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	45
Rentelasten en soortgelijke kosten	-20.773	-	-16.678
Som der financiële baten en lasten	-20.773	-	-16.633
Resultaat	-106.933	63.300	-97.005

2. BESTUURSVERSLAG

2.1 Bestuursverslag

Rechtsvorm

Sinds september 2018 is de Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal een stichting met de status van culturele ANBI.

Statutaire doelstelling

De primaire statutaire doelstelling van de Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal is het beheren en exploiteren van de Leidse Schouwburg en de Stadsgehoorzaal Leiden.

Raad van Toezicht

Erna Kortlang (1962), voorzitter. Naast partner van TeekensKarstens advocaten notarissen heeft zij de volgende nevenfuncties:

- Penningmeester Raad van Toezicht Rijksmuseum van Oudheden;
- Bestuurder Cultuurfonds Leiden;
- Voorzitter Leidse Regio Kring;
- Voorzitter BV Leiden.

Steven den Ouden (1971), algemeen lid en lid van de auditcommissie. In het dagelijks leven is hij partner BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. Steven den Ouden was tot 31 december 2019 lid.

Bastiaan Vinkenburg (1970), algemeen lid en lid van de auditcommissie. In het dagelijks leven is hij sectorleider Kunst & Cultuur, Berenschot B.V. en heeft hij de volgende nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht BplusC sinds 2011, geëindigd in 2019
- Penningmeester Stichting Cello Octet Amsterdam sinds 2019
- Penningmeester Stichting Made in Leiden sinds 2006.

Marieke Jas (1963), algemeen lid. Naast haar functie als Directeur Horizon Jeugdzorg en Onderwijs heeft zij de volgende nevenfuncties:

- Lid Bestuur Samenwerkingsverband VO/VSO Midden Holland – Rijnstreek sinds 2016
- Lid Bestuur/Raad van Toezicht Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijnstreek sinds 2016
- Lid Bestuur Stichting Op Maat voor speciaal basisonderwijs, Alphen aan den Rijn van 2016-2018
- Lid Bestuur Samenwerkingsverband PO Midden Holland van 2016-2018
- Lid Bestuur Stichting Vrienden van het Singelpark Leiden sinds 2016
- Lid Bestuur Leids Barok Ensemble sinds 2012.

Marieke Jas was tot 1 juli 2019 lid.

Joost Peters (1946), algemeen lid. De heer Peters is 8 maart 2019 overleden.

Verslag Raad van Toezicht

Met de omzetting van BV in stichting met een culturele ANBI-status in 2018 is de governance code cultuur nog meer dan voorheen leidend voor de organisatie. De hoofddoelstelling wordt in deze code geformuleerd als 'waarde scheppen voor en in de samenleving: de organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren'.

Als grootste podiumorganisatie van de gemeente Leiden betekent dit voor de Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal dat de financiering (lees subsidiëring) vooraleerst in lijn moet zijn met de in samenspraak met de gemeente geformuleerde doelstellingen.

Naast de creatie van immateriële culturele waarde, heeft de organisatie met het beheer van twee toonaangevende Leidse monumenten ook een materiële, bewarende taak. De derde taak, het vergroten van het verdienvermogen van de organisatie (cultureel ondernemerschap) wordt in de governance code cultuur niet specifiek benoemd maar is van belang voor het bieden van een bredere financiële basis naast publieke middelen. Voor de Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal is het verdienvermogen belegd bij de afdelingen sales en horeca. Een bijkomend effect van dit ondernemerschap, dat in ontwikkeling is binnen de organisatie, is dat het de organisatie een bredere maatschappelijke verankering biedt en daarmee de duurzaamheid van de culturele waarde-creatie vergroot.

In het kader van de adviserende en toezichthoudende verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht is de kennis en ervaring met betrekking tot de hierboven genoemde kerntaken bij individuele leden van de Raad van Toezicht belegd. In het geval van Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal betekent dit naast juridische en financiële kennis, expertise op het gebied van podium-management, vastgoedbeheer, de zakelijke markt (associatie en B2B) en horeca.

In 2019 werd de Raad van Toezicht gevormd door Erna Kortlang (voorzitter), Marieke Jas, Joost Peters, Bastiaan Vinkenburg (auditcommissie) en Steven den Ouden (auditcommissie). Met uitzondering van Steven den Ouden startten alle leden van de in oorsprong Raad van Commissarissen op 1 januari 2012 als commissaris van de toen nog BV Stadspodia. Met de omzetting van de BV naar Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal in september 2018 werd besloten dat alle leden van de Raad van Commissarissen ook als toezichthouder aan zouden blijven. Om te voorkomen dat alle leden tegelijkertijd zouden aftreden werd een dakpansgewijs rooster van aftreden ingesteld.

Volkomen onverwacht en tot ons groot verdriet overleed Joost Peters op 8 maart 2019. Wij missen zijn vrolijke energie en kundige bijdrage aan onze raad ten zeerste. Met het op handen zijnde vertrek van Marieke Jas per 1 juli en de aankondiging van Steven den Ouden dat hij zijn lidmaatschap eind december 2019 wenste te beëindigen, hebben wij ons opnieuw gebogen over de samenstelling van onze raad en het gewenste profiel van de te werven leden. In Wouter de Groot vonden wij een toezichthouder (en tevens lid van de auditcommissie) met het gewenste zware financiële profiel. Met Ruben Maes voegden wij een ervaren cultureel-maatschappelijk toezichthouder aan onze raad toe. Zij werden beiden al in het najaar van 2019 bereid gevonden om toe te treden. Pas in 2020 werden zij uiteindelijk officieel door het College van B&W van de gemeente Leiden benoemd.

De Raad van Toezicht kwam in 2019 totaal vier keer bijeen. Marieke Jas was verantwoordelijk voor het jaarlijks contact met de ondernemingsraad en voerde samen met Erna Kortlang het jaarlijkse functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder. De voltallige Raad van Toezicht heeft gesproken met het managementteam. Vaste onderwerpen op de agenda zijn alle financiële stukken, van begroting tot verantwoording. Gezien de voortdurend precaire financiële positie van de stichting is dit ook in 2019 een belangrijk onderdeel van de invulling van onze toezichthoudende rol geweest. Door langdurige ziekte van twee leden van het Managementteam was er in 2019 sprake van een hoge post inhuur personeel op het gebied van financiën en bedrijfsvoering. Daarnaast waren de hoge

lasten in verhouding tot de baten een voortdurende bron van zorg. Ook waren de evaluatie van de toekomstvisie en de ontwikkeling van de organisatie belangrijke onderwerpen van gesprek. In 2019 is een start gemaakt met het in de begroting en exploitatieoverzicht implementeren van het door Bureau Berenschot (Bastiaan Vinkenburg) ontwikkelde IGLO-model, waarbij in drie domeinen de inkomsten en uitgaven inzichtelijk gemaakt worden. Hieruit bleek wederom dat de huisvestingslasten in verhouding tot de beschikbare subsidie in de afgelopen tien jaar steeds zwaarder op onze exploitatie drukken. De inventarisatie van het onderhoud biedt zicht op toenemende lasten voor vervangingen en investeringen in de nabije toekomst. Ook in 2019 hebben wij bij herhaling een beroep gedaan op de afdeling Vastgoed en de betrokken wethouder om onze vastgoedlasten te verminderen. De opbouw van het bestuursverslag volgt het IGLO-model.

Rooster van af- en aantreden

Naam	Eerste benoeming	Tweede herbenoeming	Statutair aftreden
Mevr. E. Kortlang	01-01-2012	01-01-2016	01-01-2020
Mevr. M. Jas	01-01-2012	01-01-2016	01-01-2020
De heer J. Peters	01-01-2012	01-01-2016	01-01-2020
De heer B. Vinkenburg	01-01-2012	01-01-2016	01-01-2020
De heer S. den Ouden	01-10-2012	01-10-2016	01-10-2020

Om te voorkomen dat alle toezichthouders tegelijkertijd zouden aftreden, was er aanvankelijk sprake van een dakpansgewijze wisseling, te beginnen met het vertrek van mevrouw Jas per 1 juli 2019. Met het volkomen onverwacht overlijden van de heer Peters en het aangekondigde vertrek van de heer Den Ouden per 31 december, werd in het najaar gestart met het werven van twee nieuwe leden met respectievelijk een financieel en een cultureel inhoudelijk profiel.

Samenstelling kernteam

- Nanette Ris, algemeen directeur-bestuurder
- Frank van den Heuvel, controller a.i. (tot juni 2019)
- Eimert van der Vliet, boekhouder (vanaf juni 2019)
- Gerbert van Aken, coördinator Horeca en Publiekservice
- Hanneke Hansen, coördinator Sales en Evenementen (tot juli 2019)
- Ellen Simons, coördinator Sales en Evenementen (vanaf augustus 2019)
- Monique Aalbers, manager Marketing en Communicatie
- Arne van der Velde, coördinator Theatertechniek

Met dit team vond er tweewekelijks besluitvorming plaats.

Samenstelling Ondernemingsraad

- Ellen Simons, voorzitter
- Susanne Lammers, secretaris
- Tijmen Haverkamp
- Hans Timmerman

Jaarrekening in IGLO-model

Net als in 2018 hebben wij de jaarrekening 2019 ook weergegeven in het door Berenschot ontwikkelde IGLO-model. In dit model worden inkomsten en uitgaven onderverdeeld in drie domeinen:

- Domein 1: Beheer gebouwen en organisatie
- Domein 2: Cultuur en creatie (voorstellingen, culturele evenementen)
- Domein 3: Commercie (sales en horeca)

In deze IGLO-versie van het exploitatieresultaat 2019 blijkt wederom dat het grootste deel van de gemeentelijke subsidie ingezet wordt ten behoeve van domein 1. Daarmee is de cultuursubsidie zoals in de gemeentelijke UVOK omschreven net als voorgaande jaren vooral te zien als subsidie ten behoeve van de instandhouding van materieel cultureel erfgoed.

Subsidie

De subsidie van € 2.356.120 voor 2019 is bij beschikking voorlopig vastgesteld. De uiteindelijk in de jaarrekening opgenomen subsidie is € 47.370 (€ 2.403.490 totaal) hoger dan in deze voorlopige beschikking vermeld. Bij nacalculatie door de gemeente bleek dat de kapitaalslasten waarmee de subsidie jaarlijks worden verminderd, voor 2019 te hoog waren berekend en dat het subsidiebedrag wordt aangepast.

Realisatie plannen 2019 in IGLO

IGLO-domein 1 A: Beheer gebouwen

Meerjaren Onderhouds- en Investeringsplanning

In 2019 is het bedieningspaneel van de trekkenwand van de Leidse Schouwburg vervangen. Omdat de tekorten in 2019 hoger waren dan voorzien, is besloten om de aanbesteding van het vervangen van de stoelen in de grote zaal van de Stadsgehoorzaal tot nader order stop te zetten. Wel zijn we in samenwerking met de gemeente Leiden gestart met de voorbereidingen voor verduurzaming van zowel de Leidse Schouwburg als de Stadsgehoorzaal in de zomer van 2020. In dit project worden beide gebouwen voorzien van zonnepanelen en worden de luchtzuiveringsinstallaties vervangen. Met het in 2018 opgestelde meerjaren onderhouds- en investeringsplan met betrekking tot het onderhoud en de benodigde investeringen van onze beide gebouwen als onderlegger heeft ook in 2019 uitvoerig overleg plaatsgevonden tussen onze organisatie en de afdeling vastgoed van de gemeente. Net als in 2018 was het onderwerp van overleg het trekkingsrecht op de gemeentelijke VVI-middelen dat ontoereikend is om alle noodzakelijk investeringen te financieren. Bovendien zagen wij ons in 2019 plotseling geconfronteerd met aanvullende servicekosten ter hoogte van € 60.000 per gebouw, i.e. een totaalbedrag van € 120.000 per jaar. Omdat gesprekken met afdeling vastgoed over het verschil van inzicht met betrekking tot verhuurder- en huurdersverplichtingen nog geen uitsluitsel hebben gegeven, is in overleg met de afdeling cultuur van de gemeente besloten om dit probleem te benaderen als een subsidietekort.

Opmaat Cultuurvisie 2020-2023 gemeente Leiden

In het voorjaar en de zomer van 2019 werd de gemeentelijke cultuurnota 2020 ambtelijk voorbereid in een aantal plenaire sessies en een serie gesprekken met betrokken podia, waaronder de Leidse Schouwborg en Stadsgehoorzaal. Kern van de nieuwe cultuurvisie was dat de door de gemeente Leiden gesubsidieerde culturele instellingen ook in de wijken zorg moeten dragen voor een kwalitatief goed en divers aanbod, dat er meer aandacht vanuit cultuur moet zijn voor groepen uit het sociaal domein en dat de band tussen cultuur en kennis in de stad (Stad van Ontdekkingen) versterkt moet worden. Bovendien wordt gesteld dat de honorering van de artiesten moet voldoen aan de Fair Practice Code. De concept cultuurnota werd op 17 september 2019 door het College van B&W vastgesteld.

Brandbrief

In de daaropvolgende inspraaktermijn hebben wij het initiatief genomen om mede namens drie andere Leidse culturele instellingen (BplusC, Gebr. De Nobel, Theater InsBlau) een brandbrief te schrijven aan de gemeenteraad. In deze brief werd ingegaan op het feit dat de te hoge huisvestingslasten in verhouding tot de subsidie onze organisaties al niet in staat stelt om de bestaande kerntaken met een sluitende begroting te realiseren, laat staan dat meer bezoek door een minder kapitaalkrchtig publiek gerealiseerd kan worden. In reactie op deze brief werd door de wethouder de toezegging gedaan dat door een onafhankelijk bureau onderzoek zal worden gedaan naar de relatie tussen vastgoedlasten en subsidie in Leiden, in vergelijking tot andere steden. Dit onderzoek heeft ertoe geleid dat het College heeft besloten om in de jaren 2020 en 2021 de subsidie (met een op het moment van dit schrijven nog onbekende factor) te verhogen als tegemoetkoming in de huisvestingslasten.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn in 2019 € 102.422 lager dan in 2018 (€ 1.104.471 in 2019 vs. € 1.206.892 in 2018), met name omdat de dotatie groot onderhoud is teruggebracht van € 115.000 naar € 45.000 en er sprake was van lagere onderhoudskosten. De huur van de panden is licht gestegen, evenals de energiekosten.

IGLO-domein 1 B: Beheer organisatie

Om onze doelstellingen efficiënter, transparanter en vooral meer kostenbewust te kunnen realiseren en onze organisatie efficiënter en effectiever in te richten, hebben wij in 2019 geïnvesteerd in nieuwe hardware en een optimale inrichting van een nieuw kaartverkoopsysteem en een evenement-managementsysteem. Wij hebben alle bestaande contracten met toeleveranciers herijkt en daar waar mogelijk vernieuwd; zo sloten wij nieuwe contracten voor ICT (exclusief telefonie), koffie en een kassasysteem. Met het nieuwe kassasysteem kan het publiek mobiel per pin afrekenen en wordt het koopgedrag per kassa-handeling gevolgd en geanalyseerd. Met deze kennis kan in de komende jaren een hogere omzet uit horeca worden gerealiseerd. Daarnaast hebben wij geïnvesteerd in een herijking van ons functiehuis en een nieuwe functionerings- en beoordelingssystematiek. Voor dit traject ontvingen wij een ESF-subsidie van € 12.500.

Gerbert van Aken werd met ingang van september 2019 manager van het commercieel domein en Monique Aalbers werd manager van het cultureel domein. Omwille van een soepele overgang van taken en verantwoordelijkheden bleven de nieuwe coördinator sales Ellen Simons en de coördinator techniek in 2019 onderdeel van het kernteam. De herinrichting van de organisatie kwam tot stand in

goed overleg met de Ondernemingsraad. De loonkosten eigen personeel zijn ondanks een cao-verhoging van 1,5%, met een bedrag van €1.619.199, in 2019 € 187.071 lager dan begroot, maar er is sprake van een stijging met € 23.468 ten opzichte van de realisatie 2018 (€ 1.595.731).

De daling ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door een overheveling van een deel van de lasten vast personeel (servicepersoneel via Payroll) naar de post overige personeelskosten. Deze post van € 469.692 is bijna 100% hoger dan begroot (€ 942.262 in 2019 vs. € 715.053 in 2018). Het betreft naast de overheveling en personeelskosten in relatie tot toename van commerciële verhuur, buitengewone lasten als de niet verzekerde vervanging van langdurig ziek personeel, de eenmalige inhuur van advies op het gebied van HR en ICT en de eenmalige meerkosten voor financiële administratie en controlling. Deze eenmalige kosten bedragen in het totaal € 106.933.

Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten (kantoorlasten, verkoopkosten, afschrijvingen en diverse overige algemene posten) komen met € 600.878 per saldo € 68.178 boven begroting uit; dit betekent een stijging van € 108.197 ten opzichte van de realisatie 2018 (€ 492.681). De stijging ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere automatiseringskosten, de afwikkeling van een dienstverband en de afboeking van dubieuze debiteuren voor een bedrag van ruim € 28.000.

IGLO-domein 2: Cultuur & Creatie

Programmering en publiek

In 2019 hebben wij onze programmering op een viertal punten aangescherpt.

- Met de tweede edities van het jeugdtheaterfestival Kastanjerr en het i.s.m. het Leids Film Festival gerealiseerde Kids Filmgala hebben wij een start gemaakt met ons voornemen om te zorgen voor een groter bereik onder jeugd en jongeren.
- Wij presenteerden een serie concerten en voorstellingen die is samengesteld door een Overdagraad, bestaand uit senioren uit ons publiek die 's avonds liever niet meer de deur uitgaan. We deden een oproep via het Leids Dagblad en regionale huis-aan-huisbladen en selecteerden in najaar 2018 een groep van 25 personen die zich tezamen bogen over een aanbod van ongeveer 25 uitvoeringen. Hieruit maakten zij een selectie van 5 voorstellingen. In seizoen 2019-2020 presenteerden zij hun eerste programmering. In het verlengde hiervan starten wij in 2020 met een Jongerenraad en een door hen samengestelde serie.
- Met de distributie van voorstellingskaarten via de Voedselbank proberen wij mensen te bereiken die door materiële omstandigheden tot nu toe niet in staat waren onze huizen te bezoeken.
- In samenwerking met de Turkse en Marokkaanse ondernemersvereniging hebben wij de verkennende voorbereidingen getroffen voor een grootschalige Iftar maaltijd, halverwege de Ramadan in mei 2020, in de grote zaal van de Stadsgehoorzaal zodat wij ook mensen met een andere culturele achtergrond met ons huis kennis laten maken.
- Wij hebben onze samenwerking met TheaterInsBlau verder geïntensiveerd, door een verdergaande afstemming van onze programmering en bovendien hebben wij de serie

Lachstof met ingang van het seizoen 2019-2020 naar dit theater verplaatst. Daarnaast hebben wij in overleg met TIB en Leidse makers onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een theaterproductiehuis in het voormalige BplusC pand grenzend aan de Leidse Schouwburg.

- Met de ontwikkeling van een eigen concertproductie in samenwerking met Naturalis en een intensief theatercollegeprogramma willen wij een impuls geven aan de ontwikkeling van theaterprogrammering rondom wetenschappelijke thema's.

Met onze programmering in de Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal onderscheiden wij ons met twee specifieke genres:

Klassiek

Onze programmering van klassieke (kamer)muziek in met name de Aalmarktzaal wordt landelijk geprezen door de combinatie van kwaliteit en vernieuwing. Zo kregen onze huisensembles Calefax, Sinfonietta Amsterdam en het duo Pieter Wispelwey-Paolo Giacometti in 2019 weer een prominente plek in onze programmering en vonden er concerten plaats door internationale ensembles als Trio Shaham Erez Wallfisch en het Quartetto di Cremona. Het jaarlijks terugkerend kamermuziekweekend stond met uitvoeringen door het Brodsky Quartet en een lezing door Joris Luyendijk in het teken van de Brexit en met ingang van september startten wij met bijzonder Brahms project onder leiding van dirigent Johannes Leertouwer waarbij in de komende jaren alle symfonieën en concerten van Johannes Brahms in een historische versie worden uitgevoerd.

Ook was in 2019 een belangrijke plek in de programmering ingeruimd voor experimentele en discipline overstijgende samenwerkingen waarbij educatie en participatie een belangrijke rol speelden. Zo organiseerden wij in samenwerking met het Ludwig Ensemble een (stijl)dansavond met live-muziek als een avond in de Breezaal waarop het publiek onder begeleiding van livemuziek kon dansen. Met Naturalis Biodiversity Center en De Nieuwe Philharmonie produceerden wij wederom een concert waarbij aan Naturalis verbonden wetenschappers en specimen uit de collectie gekoppeld werden aan werken uit de klassieke muziekcanon. In 2019 betrof het een uitvoering van Peter en de Wolf waarbij bioloog Auke-Florian Hiemstra zijn liefde voor de wolf wetenschappelijk koppelde aan de muziek van Prokofjev. Voor kinderen realiseerden wij wederom een participatieconcert voor kinderen: in samenwerking met Slagwerk Den Haag stond 'Tuinieren met Slagwerk' op het programma.

Tenslotte startten wij met het project Hartje Orkest, waarbij amateurmusici uit de Leidse regio overdag workshops volgden en 's avonds musicerden met de musici van De Nieuwe Philharmonie.

Mattheus Passion en Weihnachtsoratorium.

Met ingang van 2019 heeft de Leidse Pieterskerk tot onze grote spijt het exclusieve recht op de presentatie van zowel de Mattheus Passion als het Weihnachtsoratorium van Bach opgeëist en deze in zijn UVOK vast laten leggen. Wij hebben hier bij de afdeling cultuur van de gemeente protest tegen aangetekend maar in een collegiaal overleg met de Pieterskerk hebben wij uiteindelijk besloten om ons bij deze beslissing neer te leggen. Wij hebben de gemeente wel laten weten dat het stopzetten

van onze eigen programmering van deze populaire werken van Bach een financiële adering betekent.

Cabaret

De spil van de cabaretprogrammering werd ook in 2019 gevormd door het Leids Cabaret Festival (42^e editie in 2019). In Leiden heeft cabaret een stevige reguliere programmering waarin de nieuwe generatie vertegenwoordigd is met namen als Rundfunk, Tim Fransen en Patrick Laureij en de gevestigde orde volle zalen trekt met artiesten als Youp van 't Hek en Theo Maassen. De serie Lachstof, die een podium biedt aan prijswinnaars van alle landelijke cabaretfestivals, hebben wij met ingang van seizoen 2019-2020 verplaatst naar Theater InsBlau. Deze avonden worden gepresenteerd door een regionaal talent dat als 'master of ceremony' (MC) optreedt.

Samenwerking Stadstheater Zoetermeer

De samenwerking in programmering en marketing met het Stadstheater Zoetermeer werd verder voortgezet, waarbij onze klassieke programmeur Susanne Lammers verantwoordelijk is voor de programmering van klassieke muziek in Zoetermeer en de programmeur van Zoetermeer de opstart en de begeleiding van de Overdagraad op zich heeft genomen. Op het gebied van de marketing worden basisteksten voor brochures en online campagnes gedeeld en er is sprake van een gezamenlijke inkoop van onder andere papier en drukkerij en samenwerking bij de ontwikkeling van online marketing.

Hieronder een overzicht van de in de uitvoeringsovereenkomst (UVOK) opgenomen kengetallen voor 2019, de in 2019 gerealiseerde kengetallen en de realisatie 2018.

	UVOK 2019		Realisatie 2019		Realisatie 2018	
	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoekers
Voorstellingen/concerten	285	85.000	326	98.262	301	94.223
Amateurvoorstellingen/concerten	75	12.500	60	11.788	47	11.344
Coproducties	15	5.750	20	10.450	19	6.200
Overige activiteiten	150	50.000	230	50.685	224	47.867
Totaal	525	153.250	636	171.185	591	159.634

Wij hebben in 2019 met 346 professionele voorstellingen, inclusief coproducties, 108.712 bezoekers ontvangen; dat waren er 8.289 meer dan in 2018 en daarmee werden de UVOK doelstellingen wederom ruimschoots behaald. Het aantal eigen- en coproducties bleef min of meer gelijk maar trok aanzienlijk meer bezoekers en het aantal amateur-activiteiten (concerten, voorstellingen en workshops) nam toe als gevolg een groei in het aantal workshops voor kinderen en jongeren; het aantal bezoeken groeide met 444 ten opzichte van 2018.

Onder overige activiteiten vallen zowel voorstelling- en marketing gerelateerde zaken zoals opbouw-, try-out- en filmdagen waarvoor geen kaarten worden verkocht, als congressen, jaarvergaderingen en B2B evenementen. Met 230 activiteiten groeide het aantal bezoeken met 2.818.

De verdeling per genre zag er in 2019 als volgt uit:

Genre	bezoekers	voorstellingen	gem.
Klassieke muziek	11.176	57	196
Cabaret	33.743	83	406
Dans	4.111	12	342
Musical & show	3.398	14	243
Toneel	11.624	38	306
Pop, jazz, populair	14.564	36	405
Jeugd	13.265	49	271
Muziektheater	2.256	9	251
Theatercollege	2.748	9	305
Overig	1.377	19	27
Totaal	98.262	326	301

De inkomsten uit culturele activiteiten zijn € 1.905.312; dat is € 298.712 hoger dan begroot en dit betekent een stijging ten opzichte van 2018 van € 23.140. De kostprijs van de culturele activiteiten bedraagt in 2019 € 1.638.490.

Marketing

Mét het publiek in plaats van voor het publiek

Voor 2019 lag de focus op een integrale aanpak van marketing en programmering, waarbij de bezoeker centraal staat. Op basis van de resultaten van een trendanalyse uit 2018 maakten wij een start met een *customer journey onderzoek* waarbij het hele bezoektraject vanaf wervingscampagnes, online- en fysieke kaartverkoop, de kwaliteit van de horeca en het contact met ons personeel en de ervaring in de zaal in kaart werden gebracht, gemonitord en zo nodig, bijgestuurd.

Marketinginspanningen on- en offline

Naast de reguliere marketinginspanningen, zoals de start- en seizoen-campagnes en de reguliere voorstellingspubliciteit, hebben wij in 2019 een contentmarketing-strategie uitgerold waarin de bezoeker én de dialoog met het publiek centraal staat. Op de cover van de seizoen-brochure en in de postercampagne waren portretten van Leidse bezoekers te zien in plaats van de reguliere voorstellingsfoto's. Zij fungeerden als ambassadeurs van onze podia. Ook kwamen in de brochure bezoekers en medewerkers aan het woord.

Online marketing

Sinds december 2018 is een fulltime online marketeer in dienst om focus te hebben op online marketing: om zo de online aanwezigheid van de Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal en zodoende de online conversie te verhogen. De website is verbeterd en de vindbaarheid onder meer met behulp van Google Ads (via Google Grants for non profit) vergroot. Daarnaast werden online marketingmiddelen als Google Display en social media advertising, zoals betaalde Facebookposts ingezet. Marketingbureau INTK is aangetrokken om de online-strategie vorm te geven en onze Google Grants via Google Ads in te zetten.

CRM

Onze huidige en potentiële doelgroepen en hun preferenties werden, dankzij onderzoek en analyse, steeds beter in kaart gebracht. Ons nieuwe ticketsysteem gaf meer inzage per genre of voorstelling over samenstelling van het publiek en de effecten van mailingen en andere marketinginspanningen. Dit droeg bij aan een toename van het aantal verkochte kaarten.

Vrienden en Mecenaat

In 2019 zijn wij gestart met een nieuwe opbouw van een steunsysteem van derdengelden, dat in de basis wordt gevormd door de oude vrienden (Bondgenoten geheten in de nieuwe inrichting). In lijn met de definitie van specifieke aandachtsgebieden van de programmering in zogeheten clusters, worden begunstigers geworven, die zich op die inhoud verbonden voelen. Dat zijn zowel private personen alsmede ondernemers of bedrijven. Zij dragen in financiële zin bij aan de realisatie, maar kunnen ook actief betrokken worden bij de totstandkoming van programma's binnen die clusters. De top van de vriendschapspiramide wordt gevormd door een selecte groep Leidse ondernemers en sleutelfiguren, de zogenaamde Muskietiers.

Giften en baten uit fondsenwerving

In de begroting was een bedrag van € 100.000 fondsenwerving opgenomen dat door een vertraging in het opstarten van het mecenaatsprogramma nog niet is gerealiseerd. Van het mecenaatsprogramma werd een bedrag van € 22.500 gerealiseerd en de Vrienden realiseerden een bijdrage van €22.582. Wel werden de volgende fondsbijdragen gerealiseerd: € 12.500 ESF-subsidie voor HR, € 6.000 bijdrage Fonds Podiumkunsten ten behoeve van de programmering klassieke muziek en een bijdrage van € 4.400 aan het Nationaal Theaterweekend.

IGLO-domein 3 A: Commercie

Sales en evenementen

In 2019 hebben wij ons ingespannen om het aantal B2B klanten te vergroten, met in eerste instantie een focus op regionale partijen. De kern van de commerciële activiteiten bestaat uit congressen uit de zogenaamde associatiemarkt maar deze markt laat zien dat er in oneven jaren sprake is van meer evenementen (en dus omzet) dan in even jaren. De aanvulling van B2B evenementen is opgezet om ook in de even jaren de omzet op peil te houden.

In 2019 coproduceerden wij een groeiend aantal dansfeesten voor zowel jongeren als ouderen. Deze feesten waren goed voor een omzet van € 180.000.

In totaal groeide de omzet van € 958.589 in 2018 naar een omzet van € 1.428.199. Daarmee groeide de nettobijdrage aan de exploitatie met € 294.067 ten opzichte van 2018.

IGLO-domein 3 B: Horeca

De bij Salesevenementen gerealiseerde horecaomzet en kosten zijn geheel verdisconteerd in de Sales-omzet. In 2019 werd in een combinatie van voorstelling- en evenement-gerelateerde horeca een omzet gerealiseerd van € 753.000. Dit resulteerde in een netto bijdrage aan de exploitatie van € 400.000.

2020 en verder

De coronacrisis heeft logischerwijs grote gevolgen voor de Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal. Op 12 maart 2020 kondigde de overheid naar aanleiding van het om zich heen grijpende coronavirus vergaande coronamaatregelen af: een verbod voor bijeenkomsten en sluiting van horecagelegenheden. Vanaf 1 juni zijn bijeenkomsten van dertig personen – mits op anderhalve meter, en vanaf 1 juli 2020 zijn bijeenkomsten met meer dan honderd personen weer toegestaan mits de RIVM voorschriften worden nagevolgd. Het bestuur heeft deze situaties onderkend en heeft maatregelen genomen. De belangrijkste genomen maatregelen waren de tijdelijke sluiting van de schouwburg en stadsgehoorzaal in de periode van 13 maart tot 1 juni, het toepassen van de RIVM-voorschriften bij gebruik van de gebouwen en het, indien mogelijk, thuiswerken om de gezondheidsrisico's voor medewerkers te beperken.

Bovenstaande gevolgen van de coronacrisis hebben geleid tot een significante afname van onze opbrengsten in 2020. Onze liquiditeitspositie is hierdoor ook sterk negatief beïnvloed. Om onze liquiditeitspositie te verbeteren hebben wij een aanvraag ingediend voor een tegemoetkoming in de loonkosten in verband met ons omzetverlies op grond van de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW).

Een bijkomend probleem is de hoogte van onze huisvestingslasten in relatie tot onze subsidie. Bij de verzelfstandiging (en aansluitende fusie met de Stadsgehoorzaal in de nieuwe Stadspodia BV) van de Leidse Schouwburg in 2010 was afgesproken dat de activa van de Leidse Schouwburg om niet zouden worden overgedragen aan de fusie-organisatie. Het College heeft deze toezegging echter herroepen. Vervolgens is afgesproken dat de activa bij de gemeente zouden blijven maar dat de bijbehorende rente- en kapitaalslasten onderdeel zouden uitmaken van de voor Stadspodia BV beschikbare (al vastgestelde) exploitatiesubsidie. Vanaf januari 2011 wordt de exploitatiesubsidie voor Stadspodia BV jaarlijks navenant met deze lasten verminderd. Al ruim voor 2018 vroegen wij aandacht voor het feit dat wij door de hierboven geschetste situatie structureel geld tekort komen om aan onze onderhouds- en investeringsverplichtingen te voldoen en er daardoor niet in slagen om een sluitend exploitatieresultaat te behalen, laat staan dat we in staat zijn om een weerstandsvermogen op te bouwen.

In 2018 hebben wij met behulp van een externe partij een nieuw Meerjaren Onderhouds en Investeringsplan (MJOP en MJIP) gemaakt voor zowel de Leidse Schouwburg als de Stadsgehoorzaal en daarin hebben wij geconcludeerd dat de in 2010 bij de fusie gehanteerde versies volstrekt ontoereikend waren. Wij concludeerden ook dat voor de komende tien jaar een budget van € 1 miljoen per jaar nodig is om het onderhoud op peil te houden en de benodigde investeringen te doen.

Inmiddels is gebleken dat de door de gemeente in 2018, 2019 en 2020 toegepaste subsidiekorting niet overeenkomt met de eerder gemaakte afspraken en daarom zal er in deze jaren een correctie plaatsvinden die gunstig is voor onze exploitatie. Bovendien heeft het rapport van Bureau Republiq geleid tot een Collegebesluit om in de jaren 2020 en 2021 de subsidie met een factor x te verhogen als tegemoetkoming in de huisvestingslasten.

Wij zijn daar uiteraard heel blij mee maar deze subsidiecorrecties hebben geen structureel karakter en zijn bovendien nog steeds ontoereikend om de in de komende jaren voorziene kapitaalslasten te financieren.

Het is op dit moment niet in te schatten wat de verwachte impact van de coronacrisis is voor de rest van 2020. Reden hiervoor zijn de grote mate van onzekerheid over de verspreiding en de impact van het coronavirus en de aard, omvang en effectiviteit van verdere overheidsmaatregelen.

Ten opzichte van de begroting ramen wij op het moment van dit schrijven in 2020 een exploitatieverlies van ± € 910.000 maar door al toegezegde en voorziene landelijke ondersteunende maatregelen én het feit dat wij bezig zijn ons 'spaargeld' voor groot onderhoud op te eten, denken wij een faillissement in 2020 te kunnen voorkomen.

In het kader van verduurzaming van gemeentelijke panden staan in 2020 voor de Leidse Schouwburg en de Stadsgehoorzaal ingrijpende verbouwingen in de planning. Om deze verbouwingen te kunnen realiseren was het noodzakelijk dat wij voor beide panden allonges op de bestaande huurcontracten tekenen.

In het licht van de hierboven geschetste situatie met betrekking tot de financiering van onze kapitaalslasten vonden wij het tekenen van de allonges onverantwoord. Maar na uitputtend overleg met de afdelingen vastgoed, cultuur en financiën zijn wij op 23 juli 2020 in gezamenlijkheid overeengekomen dat wij de allonges wel tekenen omdat wij alle voorziene verbouwingen in beide panden toejuichen en geenszins de partij willen zijn die de voortgang blokkeert. Wel hebben wij afgesproken dat een brief waarin onze zorg wordt vastgelegd als een onlosmakelijk onderdeel van de allonge wordt opgenomen en gearhiveerd.

LEIDEN,
Het bestuur:

mevrouw N.E.G. Ris

3. JAARREKENING

3.1 Balans per 31 december 2019

(Voor resultaatbestemming)

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Techniek	599.576		18.843	
Inventaris	799.761		787.695	
Automatisering	229.327		103.640	
Verbouwingen	<u>1.125.894</u>		<u>1.307.878</u>	
		2.754.558		2.218.056
<i>Financiële vaste activa</i>				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	-		18.151	
Overige vorderingen	<u>36.297</u>		<u>36.297</u>	
		36.297		54.448
Vlottende activa				
<i>Vorraden</i>				
Gereed product en handelsgoederen	<u>20.800</u>		<u>7.714</u>	
		20.800		7.714
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	157.178		173.634	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	68.664		36.237	
Overige vorderingen	926.473		85.806	
Overlopende activa	<u>15.113</u>		<u>39.388</u>	
		1.167.428		335.065
<i>Liquide middelen</i>		910.117		1.816.951
Totaal activazijde		<u><u>4.889.200</u></u>		<u><u>4.432.234</u></u>

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Overige reserves	<u>28.656</u>		<u>133.855</u>	
		28.656		133.855
<i>Vastgelegd vermogen</i>				
Bestemmingsfondsen	<u>-</u>		<u>1.734</u>	
		-		1.734
Voorzieningen				
Overige voorzieningen	<u>515.487</u>		<u>470.487</u>	
		515.487		470.487
Langlopende schulden				
Overige schulden	98.709		-	
Gepassiveerde activa	<u>2.224.738</u>		<u>1.719.258</u>	
		2.323.447		1.719.258
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	555.780		689.450	
Schulden aan groepsmaatschappijen	-		18.151	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	99.305		110.771	
Overlopende passiva	<u>1.366.525</u>		<u>1.288.528</u>	
		2.021.610		2.106.900
Totaal passivazijde		<u><u>4.889.200</u></u>		<u><u>4.432.234</u></u>

3.2 Staat van baten en lasten over 2019

	2019	Begroting 2019	2018
	€	€	€
Baten als tegenprestatie voor leveringen	4.086.294	3.333.900	3.435.623
Sponsorbijdragen	-	100.000	-
Giften en baten uit fondsenwerving	67.983	51.000	126.920
Baten	4.154.277	3.484.900	3.562.543
Inkoopwaarde geleverde producten	738.627	542.460	506.303
Kosten voorstellingen	1.638.490	1.408.100	1.434.210
Activiteitenlasten	2.377.117	1.950.560	1.940.513
Saldo	1.777.160	1.534.340	1.622.030
Ontvangen gemeentelijke subsidie	2.403.490	2.302.000	2.307.955
Bruto exploitatieresultaat	4.180.650	3.836.340	3.929.985
Lonen en salarissen	1.194.470	1.401.270	1.216.886
Sociale lasten	227.911	225.000	203.101
Pensioenlasten	196.818	180.000	175.744
Afschrijvingen materiële vaste activa	92.783	125.000	80.614
Overige personeelskosten	942.262	472.570	715.053
Huisvestingskosten	1.104.471	961.500	1.206.892
Verkoopkosten	180.834	190.500	129.978
Kantoorkosten	160.149	116.500	151.196
Algemene kosten	167.112	100.700	130.893
Beheerslasten	4.266.810	3.773.040	4.010.357
Exploitatieresultaat	-86.160	63.300	-80.372
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	45
Rentelasten en soortgelijke kosten	-20.773	-	-16.678
Som der financiële baten en lasten	-20.773	-	-16.633
Resultaat	-106.933	63.300	-97.005
Resultaat	-106.933	63.300	-97.005
Bestemming resultaat:			
Overige reserve	-105.199	63.300	-97.005
Herwaarderingsreserve	-1.734	-	-
	-106.933	63.300	-97.005

LEIDEN,
Stichting Leidse Schouwborg - Stadsgehoorzaal

3.3 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Kleine Organisaties-zonder winststreven' (RJK C1).

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal, statutair gevestigd te Leiden, bestaan voornamelijk uit:

- Het beheren van de Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal Leiden, het presenteren, organiseren en faciliteren van activiteiten op het gebied van cultuur en creatie alsmede kennis en informatie. De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Breestraat 60 alsmede aan de Oude Vest 43 beide te Leiden.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal, statutair gevestigd te Leiden is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 28068351.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Kleine Organisaties-zonder winststreven' (RJK C1).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Wijziging rechtsvorm

Op 14 september 2018 is de rechtsvorm van Stadspodia Leiden B.V. gewijzigd in Stichting Leidse Schouw-burg-Stadsgehoorzaal. De jaarrekening 2018 is opgesteld conform de richtlijnen jaarverslaggeving C1 organisaties zonder winststreven. De wijziging van de rechtsvorm heeft geen invloed voor de resultaatbepalingen, voor wat betreft de balans is het aandelenkapitaal als schuld aan de gemeente Leiden onder de kortlopende schulden opgenomen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de leiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken. Denk hierbij aan de voorziening groot onderhoud en de geschatte levensduur van de activa.

Leasing

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel de primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, alsmede de financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van de financiële primaire instrumenten wordt verwezen naar de toelichting per balanssoort.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Subsidies op investeringen worden gepassiveerd en worden in gelijke tred met de afschrijvingen op deze investeringen afgeboekt ten gunste van de jaarlijkse afschrijvingen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgings- of vervaardigingsprijs bestaan uit (alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging) alsmede de gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Vrij besteedbaar vermogen

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Vastgelegd vermogen

Het vastgelegd vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen dat is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan. Als deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel van het vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer het de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde vastgoedbeleggingen, de onder de vlottende activa opgenomen effecten en afgeleide financiële instrumenten die niet zijn aangemerkt als afdekkingsinstrument.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Overheidssubsidie

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit royaltyopbrengsten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Pensioenen

De stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en betaalt de stichting verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur / verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.4 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Techniek	Inventaris	Automatisering	Verbouwingen
	€	€	€	€
Aanschafwaarde	165.438	1.655.466	460.820	1.834.978
Cumulatieve afschrijvingen	-146.595	-867.771	-357.180	-527.100
Boekwaarde per 1 januari	<u>18.843</u>	<u>787.695</u>	<u>103.640</u>	<u>1.307.878</u>
Investeringen	608.659	133.219	177.105	-
Afschrijvingen	-27.926	-121.153	-51.418	-181.984
Mutaties 2019	<u>580.733</u>	<u>12.066</u>	<u>125.687</u>	<u>-181.984</u>
Aanschafwaarde	774.097	1.788.685	637.925	1.834.978
Cumulatieve afschrijvingen	-174.521	-988.924	-408.598	-709.084
Boekwaarde per 31 december	<u>599.576</u>	<u>799.761</u>	<u>229.327</u>	<u>1.125.894</u>
Afschrijvingspercentages:				
Techniek		7 - 20 %		
Inventaris		3 - 20 %		
Automatisering		20 - 33,33 %		
Verbouwingen		7 - 20 %		

Van de activa is een bedrag van € 2.224.738 (boekwaarde) opgenomen voor activa ontvangen van de Gemeente Leiden en gesponsorde activa. Voor dit bedrag is een investeringssubsidie of sponsorgeld ontvangen. Deze investeringssubsidie en sponsorgelden zijn opgenomen onder de langlopende schulden en vallen naar rato van de afschrijvingen vrij in het resultaat.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

De belangen van de stichting in groepsmaatschappijen zijn als volgt verdeeld:

Deelname BV Facilitaire dienst	Leiden	100%	-	18.151
<i>Deelname BV Facilitaire dienst</i>				
Deelname BV Facilitaire dienst			18.151	18.151
Opheffing deelneming			-18.151	-
Boekwaarde per 31 december			<u>-</u>	<u>18.151</u>

De BV Facilitaire Dienst is in 2019 met terugwerkende kracht uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel en is in deze jaarrekening weggeboekt tegen de rekening courant met de BV Facilitaire Dienst.

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Waarborgsommen	<u>36.297</u>	<u>36.297</u>

Betreft een bij de gemeente Leiden gestorte waarborgsom inzake de huurovereenkomst van de Oude Vest 45 te Leiden

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Gereed product en handelsgoederen		
Voorraad Horeca LS	3.776	2.612
Voorraad Horeca SGZ	15.853	2.940
Emballage	<u>1.171</u>	<u>2.162</u>
	<u>20.800</u>	<u>7.714</u>

Vorderingen

Handelsdebiteuren

Handelsdebiteuren	235.546	223.634
Voorziening Dubieuze Debiteuren	<u>-78.368</u>	<u>-50.000</u>
	<u>157.178</u>	<u>173.634</u>

Een verdere voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	68.664	31.311
Premies pensioen	-	4.926
	<u>68.664</u>	<u>36.237</u>

Omzetbelasting laatste periode	56.577	-
Omzetbelasting suppletie	6.795	-
Omzetbelasting suppletie voorgaande jaren	<u>4.473</u>	<u>-</u>
	68.664	31.311

Overige vorderingen

Nog te ontvangen	920.323	37.006
Door te belasten werk derden	<u>6.150</u>	<u>48.800</u>
	<u>926.473</u>	<u>85.806</u>

Overlopende activa

Vooruitbetaald	<u>15.113</u>	<u>39.388</u>
----------------	---------------	---------------

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Liquide middelen		
Rabobank 13.66.33.307	410.494	183.906
Rabobank Kaartverkoop 13.66.34.591	460.637	752.524
Rabobank Telerekening	-	491.181
Rabobank Bonusrekening	-	297.593
Kruispost Horeca SGZ	26.218	61.172
Kruispost Pin Horeca	-	34
Kruispost Pin Kaartverkoop etc.	12.768	30.541
	<u>910.117</u>	<u>1.816.951</u>

De saldi van de rekeningen zijn in overeenstemming met de opgave van de betreffende bancaire instelling. De liquide middelen zijn ter vrije beschikking.

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Vrij besteedbaar vermogen

Aandelenkapitaal (B.V. periode)

Stand per 1 januari	-	18.151
Terugboeking aandelenkapitaal	-	-18.151
Stand per 31 december	-	-

Overige reserves

Stand per 1 januari	133.855	212.709
Bestemming resultaat boekjaar	-105.199	-97.005
Terugboeking aandelenkapitaal	-	18.151
Stand per 31 december	28.656	133.855

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2019

Voor de verwerking van het saldo over het boekjaar 2019 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

Bestemmingsfondsen

Herwaarderingsreserve	-	1.734
-----------------------	---	-------

Herwaarderingsreserve

Stand per 1 januari	1.734	1.734
Mutatie in het boekjaar	-1.734	-
Stand per 31 december	-	1.734

VOORZIENINGEN

Overige voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen	515.487	470.487
--------------------------------------	---------	---------

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Stand per 1 januari	470.487	355.487
Dotatie	45.000	115.000
Stand per 31 december	515.487	470.487

LANGLOPENDE SCHULDEN

Overige schulden

Lening Bluespresso / Lavazza	98.709	-
------------------------------	--------	---

Lening Bluespresso / Lavazza

Stand per 1 januari	-	-
Opgenomen in het boekjaar	109.677	-
Afgelost in het boekjaar	-10.968	-
Stand per 31 december	98.709	-

Overlopende passiva

Gepassiveerde activa	2.224.738	1.719.258
----------------------	-----------	-----------

	Overlopende passiva inventaris	Overlopende passiva automatisering	Overlopende passiva techniek	Totaal
Stand per 1 januari 2019	1.129.512	78.958	510.786	1.719.256
Toevoeging	137.671	52.500	605.006	796.177
Onttrekking	-170.546	-36.155	-82.994	289.695
Stand per 31 december 2019	1.096.637	95.303	1.032.798	2.224.738
Rente percentages	0%	0%	0%	

De overlopende passiva houden verband met de investeringssubsidie en gesponsorde activa. Er is derhalve geen rente verschuldigd. Van de overlopende passiva heeft € 2.190.660 een looptijd langer dan 1 jaar en € 2.096.481 langer dan 5 jaar.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Handelscrediteuren

Crediteuren	555.780	689.450
-------------	---------	---------

31-12-2019	31-12-2018
€	€

Schulden aan groepsmaatschappijen

R/C BV Facilitaire dienst	-	18.151
---------------------------	---	--------

2019	2018
€	€

R/C BV Facilitaire dienst

Stand per 1 januari	18.151	18.151
Overboeking i.v.m. opheffing deelneming	-18.151	-
Stand per 31 december	-	18.151

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	56.273	51.851
Premies pensioen	43.032	58.920
	<u>99.305</u>	<u>110.771</u>

<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
€	€

Loonheffing

Loonheffing laatste periode	55.034	51.851
Loonheffing suppletie	1.239	-
	<u>56.273</u>	<u>51.851</u>

Premies pensioen

Pensioenen	<u>43.032</u>	<u>58.920</u>
------------	---------------	---------------

<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
€	€

Overlopende passiva

Uitgestelde kosten	-3.903	-
Nog Te Betalen	190.081	184.886
Vooruit ontvangen Kaartverkoop	1.041.990	966.457
Reservering Vakantietoelage	61.106	59.369
Reservering vakantiedagen	41.496	54.300
Cadeaukaarten etc.	35.755	23.516
	<u>1.366.525</u>	<u>1.288.528</u>

Niet uit de balans blijvende rechten

Trekkingsrechten op de gemeente

- VVI trekkingsrechten t/m 2022 ad € 931.823
- VVI Onderhoud t/m 2021 ad € 334.000

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft een huurcontract afgesloten voor de huur van het pand op de locatie Breestraat 60 en Aalmarkt 7, beide te Leiden. De huurverplichting bedraagt € 333.054,- per jaar. De huurverplichting loopt tot en met 31 augustus 2024.

De stichting heeft een huurcontract afgesloten voor de huur van het pand op de locatie Oude Vest 43 en 45 (gedeeltelijk) te Leiden. De huurverplichting bedraagt € 217.781,85 per jaar. De huurverplichting loopt tot en met 31 december 2024.

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2019	Begroting 2019	2018
	€	€	€
Baten als tegenprestatie voor leveringen			
Verhuringen	1.428.199	1.162.600	958.589
Omzet horeca	752.783	564.700	594.862
Voorstellingen	1.905.312	1.606.600	1.882.172
	<u>4.086.294</u>	<u>3.333.900</u>	<u>3.435.623</u>
Sponsorbijdragen			
Sponsorbijdragen	-	100.000	-
	<u>-</u>	<u>100.000</u>	<u>-</u>
Giften en baten uit fondsenwerving			
Vriendendonaties voorgaande jaren	22.583	-	75.920
Inkomsten Fondsen	45.400	51.000	51.000
	<u>67.983</u>	<u>51.000</u>	<u>126.920</u>
Inkoopwaarde geleverde producten			
Kosten verhuringen	385.876	323.450	210.333
Inkoop horeca	352.751	219.010	295.970
	<u>738.627</u>	<u>542.460</u>	<u>506.303</u>
Voorstellingen			
Uitkoop/partage Voorstellingen	1.638.490	1.408.100	1.434.210
	<u>1.638.490</u>	<u>1.408.100</u>	<u>1.434.210</u>
Subsidie			
Subsidie Stadspodia	2.621.860	2.520.370	2.520.999
Korting subsidie stadspodia kapitaallasten	-218.370	-218.370	-213.044
	<u>2.403.490</u>	<u>2.302.000</u>	<u>2.307.955</u>
De gemeentelijke subsidie is tot en met het boekjaar 2018 definitief vastgesteld.			
Lonen en salarissen			
Brutolonen en salarissen	1.241.577	1.340.770	1.160.644
Vakantietoeslag	98.718	100.500	91.229
Eindheffing Loonheffingen	1.239	-	-
	<u>1.341.534</u>	<u>1.441.270</u>	<u>1.251.873</u>
Ontvangen uitkering ziekengeld	-851	-	-
Doorberekende brutolonen en salarissen	-146.213	-40.000	-34.987
	<u>1.194.470</u>	<u>1.401.270</u>	<u>1.216.886</u>
Gemiddeld aantal werknemers:	35		28
Sociale lasten / Premies werknemersverzekeringen			
Sociale lasten	227.911	225.000	203.101
	<u>227.911</u>	<u>225.000</u>	<u>203.101</u>

Pensioenlasten

Pensioenpremie personeel	196.818	180.000	175.744
--------------------------	---------	---------	---------

Afschrijvingen materiële vaste activa

Afschrijvingskosten Techniek Inventaris	27.926	27.440	74.285
Afschrijvingskosten Automatisering	51.418	54.700	37.404
Afschrijvingskosten Horeca Inventaris	121.153	119.045	108.275
Afschrijving verbouwingen	181.984	178.815	117.938
Dekking Afschrijving Gepassiveerde Activa	-289.698	-255.000	-257.288
	<u>92.783</u>	<u>125.000</u>	<u>80.614</u>

Overige personeelskosten

Reiskosten woon-werk	27.162	25.000	21.263
Scholings- en opleidingskosten	16.345	12.500	16.406
Inhuurkosten Personeel	851.434	413.070	629.766
Overige personeelskosten	47.321	22.000	47.618
	<u>942.262</u>	<u>472.570</u>	<u>715.053</u>

Huisvestingskosten

Huur onroerend goed	558.004	548.500	549.322
Onderhoud onroerend goed	350.612	229.000	395.555
Dotatie onderhoudsvoorziening	45.000	45.000	115.000
Gas, water en elektra	125.124	139.000	116.562
Verzekering onroerend goed	16.538	-	15.038
Vaste lasten onroerend goed	9.193	-	15.415
	<u>1.104.471</u>	<u>961.500</u>	<u>1.206.892</u>

Verkoopkosten

Reclame- en advertentiekosten	2.910	-	10.239
Representatiekosten	3.453	-	1.919
Overige Marketingkosten	146.103	190.500	151.047
Dotatie voorziening oninbare debiteuren	28.368	-	-33.227
	<u>180.834</u>	<u>190.500</u>	<u>129.978</u>

Kantoorkosten

Kosten automatisering	116.967	91.500	114.418
Contributies en abonnementen	22.392	25.000	23.918
Overige kantoorkosten	20.790	-	12.860
	<u>160.149</u>	<u>116.500</u>	<u>151.196</u>

Algemene kosten

Accountantskosten	24.120	25.000	23.390
Advieskosten	47.153	75.700	77.423
Juridische kosten	-	-	9.728
Diverse algemene kosten	15.891	-	-
Overige algemene kosten	719	-	1.308
	<u>87.883</u>	<u>100.700</u>	<u>111.849</u>
Opbrengsten Voorgaand Boekjaar	-4.046	-	730
Kosten Voorgaand Boekjaar	83.275	-	18.314
	<u>167.112</u>	<u>100.700</u>	<u>130.893</u>

Onder kosten voorgaand boekjaar is o.a. verwerkt een post groot € 61.609 ter afwikkeling van een dienstverband met een langdurig zieke werknemer, alsmede € 14.700 inzake kosten 2018 voor de salarisadministratie, alsnog betaald pensioenpremies en de afboeking van een in 2018 foutief verwerkte betaling van een debiteur

Financiële baten en lasten

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rente Bonusrekening	-	-	45
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

Rentelasten en soortgelijke kosten

Bankkosten en provisie	20.773	-	16.678
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

De verschillenanalyse van de baten en lasten is opgenomen in het bestuursverslag in het bijzonder op de bladzijden 10 en 11 van dit rapport.

Gebeurtenissen na balansdatum

De coronacrisis heeft logischerwijs ook gevolgen voor de Stichting Leidse Schouwborg - Stadsgehoorzaal. Op 12 maart 2020 werd naar aanleiding van het coronavirus door de overheid een verbod afgekondigd voor bijeenkomsten voor meer dan 100 personen. Vanaf 1 juni 2020 zijn bijeenkomsten op 1,5 meter weer toegestaan. Het bestuur heeft deze situaties onderkend en heeft maatregelen genomen. De belangrijkste getroffen maatregelen zijn de tijdelijke sluiting van de schouwborg en Stadsgehoorzaal in de periode van 16 maart 2020 tot en met 31 mei 2020, staking activiteiten in de periode van 16 maart 2020 tot en met 31 mei 2020 en zoveel als mogelijk thuis te werken om de gezondheidsrisico's voor medewerkers te beperken.

Bovenstaande gevolgen van de coronacrisis hebben geleid tot een significante afname van onze opbrengsten in 2020. Onze liquiditeitspositie is hierdoor ook sterk negatief beïnvloed. Om onze liquiditeitspositie te verbeteren hebben wij een aanvraag ingediend voor een tegemoetkoming in de loonkosten in verband met ons omzetverlies op grond van de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW). Het is op dit moment niet in te schatten wat de verwachte impact van de coronacrisis is voor de rest van 2020. Reden hiervoor zijn de grote mate van onzekerheid over de verspreiding en de impact van het coronavirus en de aard, omvang en effectiviteit van verdere overheidsmaatregelen.

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 WNT - Wet Normering Topinkomens

Leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x € 1,-	N.E.G. Ris
Functie(s)	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	echt
Individueel WNT-maximum	€ 161.000
Bezoldiging 2019	
Loon LH + premies	€ 98.505
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.460
Subtotaal	€ 115.965
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 115.965
Gegevens 2018	
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,00
Bezoldiging 2018	
Beloning	€ 97.023
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.135
Totaal bezoldiging 2018	€ 113.158
Individueel WNT-maximum 2018	€ 155.000

Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1,- Functie(s)	E.I. Kortlang Voorzitter RvT	B.W.Vinkenburg Lid RvT	S. den Ouden* Lid RvT
Duur dienstverband in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 24.150	€ 16.100	€ 16.100

Bezoldiging

Beloning	€ 0	€ 1.620	€ 0
Belastbare onkosten vergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 0	€ 1.620	€ 0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 1.620	€ 0

* ziet af van vergoeding

Gegevens 2018

Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum 2018	€ 23.250	€ 15.500	€ 15.500

Bezoldiging

Beloning	€ 1.466	€ 1.980	€ 0
Belastbare onkosten vergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 1.466	€ 1.980	€ 0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 1.466	€ 1.980	€ 0

Bedragen x € 1,-

Functie(s)	M.J. Jas* Lid RvT	J.J. Peters* Lid RvT
Duur dienstverband in 2019	1/1 - 1-7	1/1 - 8/3
Individueel WNT-maximum	€ 15.500	€ 15.500

Bezoldiging

Beloning	€ 0	€ 0
Belastbare onkosten vergoedingen	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 0	€ 0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0

* ziet af van vergoeding

Gegevens 2018

Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum 2018	€ 15.500	€ 15.500

Bezoldiging

Beloning	€ 0	€ 540
Belastbare onkosten vergoedingen	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 0	€ 540
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 540

4.2 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

iSLS31 – V

Aan: de Raad van Toezicht van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal (te Leiden)

A

Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal (te Leiden, Handelsregister 28068351) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*, alsmede in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna: WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019
2. de staat van baten en lasten over 2019
3. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

(volgt blad 2)

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het aan de WNT verbonden Controleprotocol vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond van het voorgaande zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden bij het voorbereiden en uitvoeren van de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal, zoals vereist op basis van de ‘Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten’ (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan het bepaalde in de ‘Verordening gedrags- en beroepsregels accountants’ (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit - corona

Wij vestigen de aandacht op het bestuursverslag en op de toelichting op de staat van baten en lasten in de jaarrekening, waarin wordt gewezen op de mogelijke (financiële) gevolgen van de corona-crisis. De geschetste omstandigheden duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang, op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de Stichting. Ons oordeel inzake de jaarrekening is als gevolg van deze omstandigheid overigens niet aangepast.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het aan de WNT verbonden Controleprotocol (versie 2019) hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a van de WNT en artikel 5, lid 1, sub j van de Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er mogelijk sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij één of meerdere andere WNT-plichtige instelling(en), alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B

Verklaring over het in de jaarstukken opgenomen bestuursverslag

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat het bestuursverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben het bestuursverslag gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of dat verslag materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden, die niet dezelfde diepgang hebben als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening, hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Het bestuur van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*.

C

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*, alsmede in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen, en/of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, die zouden kunnen leiden tot gerede twijfel over de continuïteit, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden bij het voorbereiden en uitvoeren van de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is zodanig voorbereid en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid, maar geen absolute zekerheid is verkregen dat eventuele materiële fouten en/of fraude zijn ontdekt.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel als redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Voor wat betreft onze werkzaamheden inzake de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie heeft het Controleprotocol WNT 2019 mede als kader gediend.

Voor nadere informatie over de voorbereiding en uitvoering van accountantswerkzaamheden, ook in andere situaties dan die met betrekking tot de jaarrekening van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal, verwijzen wij naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, www.nba.nl.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van onze controle, alsmede over eventuele significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder mogelijke tekortkomingen in de interne beheersing van de Stichting Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal.

**

Culemborg, 5 november 2020
Hordijk, Kok, Laan & Wabeke, registeraccountants B.V.

Origineel getekend door:
Drs Gert-Jan Jordaan RA

5. BIJLAGEN

5.1 Resultaat 2019 verdeeld naar IGLO-model

	Realisatie 2019	Domein 1 Voorziening	Domein 2 Cultuur	Domein 3 Sales
Opbrengst Programmering	1.607.122	-	1.607.122	-
Overige opbrengsten (o.a. reserveringskosten, garderobe toeslag)	298.190	-	298.190	-
Kosten Programmering	-1.402.945	-	-1.402.945	-
Overige kosten Programmering	-235.545	-	-235.545	-
Totaal Programmering (marge)	266.822	-	266.822	-
Opbrengst Sales	1.428.199	-	-	1.428.199
Kosten Sales	-661.824	-	-	-661.824
Totaal Sales (marge)	766.375	-	-	766.375
	53,7%			
Horeca Opbrengst Programmering	752.783	-	513.577	239.206
Inkoopkosten Horeca	-227.250	-	-155.039	-72.211
Totaal: Horeca	525.533	-	358.538	166.995
	69,8%			
Resultaat uit Progr./ Sales	1.558.730	-	625.360	933.370
Salariskosten eigen Personeel	1.512.113	385.448	775.956	350.709
Inhuur externen	156.598	131.484	25.114	-
Inhuur t.b.v. Kaartverkoop	57.365	-	57.365	-
Inhuur Publiekservice t.b.v. Programmering	273.064	-	273.064	-
Inhuur Publiekservice t.b.v. Sales	48.415	-	-	48.415
Overige Personeelskosten	64.845	64.845	-	-
Personeel	2.112.400	581.777	1.131.499	399.124
Afschrijvingen	92.784	13.300	39.742	39.742
Huisvesting	1.104.471	1.104.471	-	-
Marketingkosten	149.014	16.183	115.337	17.494
Kantoorkosten	160.150	160.150	-	-
Algemene Kosten	175.803	175.803	-	-
Exploitatiekosten	1.682.222	1.469.907	155.079	57.236
Subsidie	2.403.490	2.329.698	73.792	-
Fondsen/Sponsors	67.982	-	67.982	-
Totaal Subsidie & Fondsen/ Sponsors	2.471.472	2.329.698	141.774	-
Operationeel Resultaat	235.580	278.014	-519.444	477.010

Operationeel Resultaat	<u>235.580</u>	<u>278.014</u>	<u>-519.444</u>	<u>477.010</u>
Buitengewone lasten (binnen begroting):				
Voorziening dubieuze debiteuren	28.368	28.368		
Kosten voorgaand boekjaar	22.491	22.491		
Loonkosten	64.499		64.499	
Inhuur externen	142.546	142.546		
	<u>257.904</u>	<u>193.405</u>	<u>64.499</u>	<u>-</u>
Resultaat na buitengewone lasten (binnen begroting)	<u>-22.324</u>	<u>84.609</u>	<u>-583.943</u>	<u>477.010</u>
Buitengewone lasten (buiten begroting):				
Loonkosten	61.609	61.609		
Inhuur externen	23.000	23.000		
	<u>84.609</u>	<u>84.609</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Resultaat na buitengewone lasten (buiten begroting)	<u>-106.933</u>	<u>-</u>	<u>-583.943</u>	<u>477.010</u>